

Kárný návrh proti soudci Vrchovi v otázkách a odpovědích

1. Co znamená sdílený asistent soudců?

Jde o asistenta, který byl předsedou soudu jmenován dvěma či více soudům k plnění úkolů dle pokynů soudců. Z povahy věci plyne, že by se soudci měli dohodnout na způsobu, jak bude pro ně jeden asistent v rámci jimi učiněné delegace se spolupodílet na vyřizování věcí (např. na sepisu konceptů rozhodnutí a vyřizování méně náročných věcí).

2. Může soudce kontrolovat pracovní činnost své asistentky prostřednictvím náhledu do informačního systému soudu (ISAS)?

ISAS je jeden z účinných informačních nástrojů, které soudce při výkonu své funkce každodenně využívá. Z toho současně plyne, že soudce může verifikovat pracovní činnost své (byť i sdílené) asistentky prostřednictvím ISAS. Součástí takové kontroly je i verifikace pracovní činnosti sdílené asistentky pro jiné soudní oddělení, neboť v opačném případě by soudce neměl pro vedení svého minitýmu, byť složeného i z tzv. sdílené asistentky, dostatečné informace, podklady.

3. Co znamená formulace obsažená v kárném návrhu ministryně Evy Decroix, pokud je soudci vytýkáno, že: „*bez souvislosti s jím vyřizovanou agendou a relevantního zákonného důvodu vyhledával informace ve věcech...přičemž si byl vědom toho, že tak nečiní v rámci plnění svých povinností vyplývajících mu z výkonu funkce soudce...*“?

K naplnění takového porušení by došlo tehdy, pokud by např. soudce pro své soukromé účely nahlížel v ISAS do věcí, které mu byly přiděleny k projednání a rozhodnutí rozvrhem práce soudu, nebo nahlížel do věcí jiných soudních oddělení a takto získané informace chtěl či snad následně využil pro své soukromé účely, případně je poskytl třetí osobě atd.

Pokud ovšem soudce nahlíží do ISAS např. z důvodu prováděné kontroly pracovní činnosti své sdílené asistentky nebo ze studijních důvodů, pak jde o nahlížení v rámci výkonu jeho soudcovské funkce.

Mezi tzv. studijní důvody náleží takové náhledy soudce do ISAS, jejichž smyslem a účelem je získání informací, které soudce může využít ve své rozhodovací praxi, při výkonu své funkce. Např. soudce může náhledem do ISAS zjišťovat, zda a jak odvolací soud rozhodoval v jiných věcech přidělených do jiných soudních oddělení soudu. Nebo jak jiný soudce vyřizoval či řešil procesní otázky v konkrétní věci, kteréžto informace mohou být pro soudce nahlízejícího do ISAS nadále využitelné. Soudce se náhledem do ISAS může inspirovat či vyvarovat chyb, které soudce zjistil při náhledu např. do protokolu o jednání jiného soudce, při kladení otázek svědkům, při způsobu řízení konkrétního soudního jednání atd.

Je třeba si uvědomit, že takové nahlížení soudce do věcí prostřednictvím ISAS je implicitně předpokládané a od soudců očekávané, neboť § 13 občanského zákoníku stanoví, že: „*Každý, kdo se domáhá právní ochrany, může důvodně očekávat, že jeho právní případ bude rozhodnut obdobně jako jiný právní případ, který již byl rozhodnut a který se s jeho právním případem shoduje v podstatných znacích; byl-li právní případ rozhodnut jinak, má každý, kdo se domáhal právní ochrany, právo na přesvědčivé vysvětlení důvodu této odchylky.*“

Aby soudce mohl při své rozhodovací činnosti plnit také povinnost dle § 13 o. z., je z povahy věci nezbytné, aby se pravidelně seznamoval s judikaturou svého odvolacího soudu, k čemuž má k dispozici nástroj v podobě nahlížení do ISAS. To, v jakém rozsahu soudce bude v tomto směru nahlížet do ISAS, je primárně věcí soudce. Některý soudce si z ISAS vytiskne příslušné rozhodnutí odvolacího soudu, jiný soudce si z něj pouze učiní poznámky, aby v jiné věci opět do ISAS nahlédl a dané rozhodnutí si vyhledal pro účely jím další řešené věci.

Jestliže by do této sféry formou kárných návrhů vstupoval ministr spravedlnosti ve smyslu jím uplatňovaného subjektivního hlediska, zda ten který soudce v daném případě již nahlížel do ISAS

nadlimitně (a proto musí být kárně stíhán), či nikoliv, pak by soudci od takového nahlížení z opatrnosti odhlíželi a celý systém ISAS z tohoto pohledu by byl pro soudce *via facti* nevyužitelný, protože by v sobě skrýval riziko, že mohou být za tzv. jejich nadlimitní náhledy do ISAS kárně stíháni.

4. Je správný postup, pokud kárný navrhovatel v kárném návrhu vyloží taxativně soudcem učiněné náhledy do ISAS a presumuje, že soudce tak porušil svou povinnost, neboť předpokládá, že takové náhledy byly soudcem učiněny bez souvislosti s jím vyřizovanou agendou a „relevantního zákonného důvodu“?

Taková konstrukce kárného návrhu přehlíží, že je to kárný navrhovatel, který musí prokazovat, že kárně stíháný soudce se v takovém směru provinil, jinak je třeba předpokládat, že soudce konal v souladu s výkonem své funkce.

To platí obzvláště ohledně soudcem učiněných náhledů do ISAS ve věcech, které mu nebyly rozvrhem práce přiděleny k projednání a rozhodnutí. Kárný navrhovatel by v takovém případě musel v kárném řízení prokázat, že soudce v těchto věcech nenahlížel do věcí např. ze studijních důvodů, nýbrž v úmyslu získat informace z těchto věcí a použít je pro své soukromé účely, tedy mimo rozsah výkonu své soudcovské funkce. Jinak platí i zde, že v pochybnostech je vše ve prospěch kárně obviněného soudce.

5. Je protiprávní, pokud soudce následně ve své tzv. zásahové žalobě, jež byla podána proti předsedovi soudu, který vydal změnu rozvrhu práce, již byl např. zrušen soudcův soudní minutým, využije informace, které získal např. provedenou kontrolou pracovní činnosti své sdílené asistentky v ISAS?

Zásahová žaloba je jeden z možných právních nástrojů soudce, jak se bránit proti případné libovůli či svévoli soudního managementu, který podle názoru soudce přistoupil k přijetí organizačního opatření ve formě změny rozvrhu práce, jímž byl předmětný soudce dotčen. Zásahová žaloba je tak *via facti* integrální součástí výkonu funkce soudce, z čehož současně také plyne, že se předpokládá, že soudce v takové žalobě bude využívat informací, které získal při výkonu své funkce. V opačném případě by soudce v podstatě neměl materiální základ informací, který by mu umožňoval zkoncipovat základní konstrukci zásahové žaloby.

Není proto protiprávní, pokud soudce v zásahové žalobě směřující proti předsedovi soudu např. v souvislosti s přijetím soudcem kritizované změny rozvrhu práce, která určitým způsobem pozměnila dosavadní práci soudce při přidělování a vyřizování soudní agendy, využije informací, jež získal při výkonu své soudcovské činnosti.

6. Jde o neoprávněné užití informačního systému navenek, pokud soudce na svém blogu reaguje na negativní pracovní hodnocení své manželky i kritiku samotného soudce, které učinil soudní funkcionář v souvislosti s hodnocením manželky (soudkyně) soudce pro účely výběrového řízení na obsazení místa předsedy soudu?

Jelikož taková informace nebyla součástí ISAS a soudce jí získal od své manželky, nejde o neoprávněné užití informací, pokud na toto hodnocení soudce kriticky reaguje, obzvláště v situaci, pokud soudní funkcionář zcela nesourodě do pracovního hodnocení (soudkyně) manželky soudce vložil kritické výlevy vůči (soudci) jejímu manželovi.

Výběrové řízení na předsedu soudu je veřejné, a proto i pracovní hodnocení uchazeče o místo předsedy soudu, učiněné soudním funkcionářem, může být komentováno či kritizováno.